

law
firm

AVOCAD informuoja

Lietuvos banko patarimai: kaip vertinti pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką?

Lietuvos bankas parengė pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimo (toliau – rizikos vertinimas) apžvalgą. Kokias išvalgas bei gerųjų praktikų siūlymus teikia finansų rinkos dalyvių (toliau – FRD) priežiūros institucija?

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimo ir valdymo procesas turi būti pagrįstas rizikos vertinimo metodu (angl. *risk based approach*). Tai esminis reikalavimas rizikos valdymo srityje, kadangi tik tinkamai suprantant kylančias rizikas atsiranda galimybė įgyvendinti reikiamas priemones tų rizikų valdymui.

Pagrindiniai tikslai, keliami rizikos vertinimui:

1. suprasti ir įvertinti FRD būdingas pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikas;
2. nustatyti pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos valdymo sistemos problemas;
3. padėti tobulinti rizikos valdymo sistemą;
4. užtikrinti, kad FRD vadovai supranta kylančias rizikas;
5. padėti priimti pagrįstus sprendimus dėl norimos prisiimti rizikos.

Visų pirma, rizikos vertinimas turi atitikti FRD veiklą mastą bei pobūdį. Tai reiškia, kad FRD, teikiančių tik vienos rūšies ribotas paslaugas (pavyzdžiui, socialinių išmokų išmokėjimo paslaugas), nereikalauja tokio išsamaus rizikos vertinimo kaip FRD, kurių veiklos mastas pagal klientų grupę, geografiją bei siūlomus produktus yra gerokai platesnis. Taigi, kuo sudėtingesnė FRD veikla, tuo rizikos vertinimas turi būti platesnis ir nuodugnesnis siekiant tinkamai įvertinti kylančias rizikas.

Kitas svarbus pastebėjimas – rizikos vertinimas neturėtų būti itin formalus ir savitikslis. Tai reiškia, kad jis turi padėti rinkos dalyviui nustatyti bei suprasti pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikas, su kuriomis įmonė gali susidurti vykdydama veiklą, nustatyti, kuriose veiklos srityse iškyla didžiausia rizika, ir imtis atitinkamų riziką mažinančių priemonių, tinkamai nustatyti prioritetus ir į reikiamas sritis nukreipti išteklius, t.y. atitikti aukščiau paminėtus rizikos vertinimo tikslus.

law
firm

Apžvalgoje, Lietuvos bankas taip pat išskiria gerosios praktikos pavyzdžius, kuriais rekomenduojama tobulinti rizikos vertinimą:

1. reglamentuoti rizikos vertinimo atlikimo etapai, aiškiai nurodant atsakingus padalinius bei darbuotojus;
2. trumpai aprašyta rizikos vertinimo atlikimo eiga ir metodai;
3. rizikos vertinimas atliekamas ruošiantis teikti paslaugas naujam klientų, kurių veikla susijusi su didesne pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika (pavyzdžiui, virtualiojo turto keityklos, klientai, kurių veikla susijusi su azartiniais lošimais), segmentui;
4. vertinant klientų riziką FRD atsižvelgia į asmenų veiklos ypatumus, klientų veiklos segmentus, rizikos grupes, mokėjimo operacijų pobūdį, geografinę riziką bei kitą aktualią informaciją;
5. rizikų valdymo (mažinimo) priemonių planas parengtas ir patvirtintas valdymo organo.

Ypač svarbu, kad gerąją praktika laikytini tie atvejai, kuomet FRD darbuotojai yra išsamiai supažindinami su rizikos vertinimo atlikimo tvarka.

AVOCAD pataria itin dėmesingai įvertinti savo įstaigos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos politiką bei rizikos vertinimo tvarką, jog būtų laikomasi visų nustatytų reikalavimų bei patikrinti, ar tvarka atitinka Lietuvos banko siūlomus gerosios praktikos pavyzdžius. Kilus abejonėms ar klausimams, raginame kreiptis į profesionalų komandą, kuri padės Jums atsakyti į visus rūpimus klausimus bei, esant poreikiui, įvertins Jūsų turimą pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos politiką bei rizikos vertinimo tvarką.

Jūsų verslo partneris AVOCAD

Parengta 2021 02 22